

OPETUSMINISTERIÖ
6.9.2000

HELSINGIN YLIOPISTON JA OPETUSMINISTERIÖN VÄLINEN TULOSSOPIMUS
KAUDELLE 2001 - 2003

TAVOITTEET

Yliopistojen yhteiset tavoitteet

Yliopistojen tehtävät on asetettu yliopistolaissa ja toiminnan tavoitteet ja kehittämislinjat valtioneuvoston 29.12.1999 hyväksymässä koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelmassa vuosille 1999 - 2004.

Yliopistojen toiminnan tavoite on korkea laatu tutkimuksessa, opetuksessa ja taiteellisessa toiminnassa sekä vahvistunut yhteiskunnallinen vaikuttavuus ja vuorovaikutus kulttuuri-, työ ja elinkeinoelämän kanssa.

Yliopistot edistävät korkeakouluverkon sisäistä profiloitumista tehostamalla yhteistyötä ja työnjakoa. Yliopistot parantavat tutkimuksen ja opetuksen edellytyksiä sekä vahvistavat painoalojaan jatkamalla rakenteellista kehittämistä.

Yliopistot mitoittavat täysimittaisen koulutustarjontansa vuosittain 18 000 - 19 000 uudelle opiskelijalle. Yliopistot edistävät aikuisopiskelijoiden opiskelumahdollisuuksia ja hyväksyvät avoimen yliopisto-opiskelun väylän kautta tutkinto-opiskeluun vuosittain keskimäärin 1 000 opiskelijaa. Kaikissa yliopistoissa ja kaikilla koulutusaloilla vahvistetaan joustavaa sivuaineopiskelua.

Yliopistoissa suoritetaan vuosittain keskimäärin 1 300 tohtorin tutkintoa ja 12 700 ylempää korkeakoulututkintoa. Yliopistot kehittävät opintoja kaikilla aloilla siten, että koulutuksen läpäisy tehostuu ja tutkintojen suorittamisajat lyhenevät. Yliopistot edistävät valmistuvien työllistymistä. Opiskelijoista keskimäärin 5 400 opiskelee vuosittain osan tutkinnostaan ulkomailla. Avoimia yliopisto-opintoja opiskelee vuosittain laskennallisesti keskimäärin 20 000 kokopäiväistä opiskelijää.

Helsingin yliopiston tehtävä

Helsingin yliopisto on monipuolinen sivistyksen ja henkisen uudistumisen instituutio, joka luo uutta tieteellistä ajattelutapaa ja tietoa korkeatasoisen tutkimuksen, opetuksen ja yhteistyön avulla sekä välittää niitä suomalaiseen yhteiskuntaan sen hyvinvoinnin lisäämiseksi.

Yliopistoa kehitetään edelleen monitieteisenä ja kaksikielisenä yksikkönä, joka useilla aloilla Suomessa tekee ainoana yliopistona tutkimusta ja antaa koulutusta.

Yliopisto vastaa seuraavista valtakunnallisiksi määritellyistä tehtävistä ja niiden kehittämisestä: Kansalliskirjasto, Luonnontieteellinen keskusmuseo, Seismologian laitos, Suomen genomikeskus, Fysiikan tutkimuslaitos, Eläinsairaala, meteorologia, harvinaiset kielet ja kulttuurit, kulttuurivaihtosopimuksiin perustuvat virat, Aleksanteri-instituutti sekä Venäjän tutkimus- ja koulutusverkoston koordinointi.

Tutkimus ja jatkokoulutus

Yliopisto korostaa toiminnassaan erityisesti tutkimusta ja tutkijankoulutusta.

Tohtorintutkintotavoite vuosina 2001 - 2003 on keskimäärin 364 tutkintoa vuodessa aloittain seuraavasti:

Teologinen	12
Oikeustieteellinen	12
Lääketieteellinen	85
Hammaslääketieteellinen	7
Humanistinen	42
Psykologia	6
Luonnontieteellinen	108
Farmasia	8
Kasvatustieteellinen	15
Yhteiskuntatieteellinen	30
Maat.-metsätieteellinen	32
Eläinlääketieteellinen	7

Peruskoulutus

Maisterintutkintotavoite vuosina 2001 - 2003 on keskimäärin 2 380 tutkintoa vuodessa aloittain seuraavasti:

Teologinen	145
Oikeustieteellinen	225
Lääketieteellinen	95
Hammaslääketieteellinen	30
Humanistinen	470
Psykologia	40
Luonnontieteellinen	455
Farmasia	40
Kasvatustieteellinen	265
Yhteiskuntatieteellinen	285
Maat.-metsätieteellinen	280
Eläinlääketieteellinen	50

Ylempää korkeakoulututkintoa suorittavista opiskelee ulkomailla vuosittain noin 1000 opiskelijaa.

Avoim yliopisto-opetus

Avoimen yliopisto-opetuksen väylän kautta tutkinto-opiskeluun siirtyvien tavoite on vuosittain 70 opiskelijaa.

Avoimen yliopisto-opetuksen tavoite on vuosittain 6 000 laskennallista kokovuotista opiskelijapaikkaa.

Rakenteellinen kehittäminen

Yliopisto suuntaa vuoteen 2002 mennessä vähintään 3 % vuoden 1999 perusvoimavaratasosta uudelleen opetuksen ja tutkimuksen edellytysten parantamiseksi ja painoalojen vahvistamiseksi.

Yliopisto kehittää tiedekunta- ja laitosrakennettaan palvelemaan paremmin yliopiston perustehtäviä tutkimusta ja opetusta.

Yliopisto toimii kiinteässä yhteistyössä pääkaupunkiseudun muiden yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen kanssa.

Sopimuskaudella arvioidaan valtakunnallisesti hammaslääketieteellisen alan koulutusratkaisut.

Harjoittelukoulut

Harjoittelukoulujen tavoitteena on opettajankoulutusta palvelevan toiminnan korkea taso ja läheinen vuorovaikutus yliopiston kanssa. Harjoittelukoulut huolehtivat opetustyön laadusta sekä kehittävät opetusharjoittelua, opetusteknologian käyttöä ja täydennyskoulutuspalveluja. Harjoittelukoulut toteuttavat osaltaan Koulutuksen ja tutkimuksen tietostrategiaa ja Suomalaisten matematiikan ja luonnontieteiden osaaminen vuonna 2002 -ohjelmaa. Harjoittelukoulut sisällyttävät opetus suunnitelmiinsa kansainvälistymisen ja siihen kasvattamisen.

VOIMAVARAT

Tavoitteet

Yliopistojen budjetoitijärjestelmää kehitetään siten, että se mahdollistaa yliopistojen perustehtäville asetettujen tavoitteiden toteuttamisen, koulutus-, tutkimus- tai kulttuuripoliittisesti merkittävien valtakunnallisten tehtävien hoitamisen ja toiminnan laadun ja vaikuttavuuden palkitsemisen.

Yliopistolaitoksen toimintamenojen perusrahoituksen määräytymisperusteissa siirrytään vuoteen 2003 mennessä kokonaan laskennalliseen menettelyyn siten, että perusrahoituksesta määräytyy laskennallisin perustein 65 % vuonna 2001 ja 90 % vuonna 2002.

Yliopistojen toimintamenojen perusrahoituksen määrä on sopimuskaudella vähintään vuoden 2001 tasolla. Tavoitteena on turvata lainsäädännöllä yliopistomäärärahojen kehitys ja nostaa perusrahoitusta.

Yliopistoille osoitetun biotekniikan erityisrahoituksen perustaso säilytetään vähintään vuoden 2000 tasolla. Rahoitus osoitetaan ensisijaisesti biokeskusten tutkimustoiminnan tukemiseen. Lisärahoitus kohdistetaan uusien kehittämishankkeiden vahvistamiseen. Yliopistot rahoittavat olemassa olevista voimavaroistaan käynnissä olevien kehittämishankkeiden vahvistamisen sekä osan uusista laiteinvestoinneista.

Ulkopuolisella rahoituksella tuetaan yliopistojen tavoitteita. Sopimuskaudella yliopisto voi toteuttaa ulkopuolisella rahoituksella tämän sopimuksen liitteessä mainittuja yliopistotutkintoon johtavia koulutusohjelmia ja rakentamishankkeita.

Sopimuskaudella valmistuvat yliopiston rakentamishankkeet: kirjastoluola, Biomedicum, Kumpula 3., Viikin kasvihuone, Viikin elintarvike- ja ravitsemustieteen rakennus sekä Biokeskus 3. Eläinlääketieteellisen tiedekunnan siirtoa Viikkiin valmistellaan.

Yliopiston liiketaloudellisen maksullisen toiminnan kannattavuustavoite vuonna 2001 on 11 700 000 mk (4 % tuloista).

Toimintamenot

Tulossopimuksen 2001 - 2003 tavoitteiden saavuttamiseksi hallituksen esityksessä eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2001 yliopiston toimintamenomomentille (momentti 29.10.21) esitetään

Yhteensä	1 428 528 000 mk
[Tarkennus määrärahoihin 16.1.2001]	
• perusrahoitus	1 172 143 000 mk
• valtakunnallisten ja alueellisten tehtävien rahoitus	147 680 000 mk
• valtakunnallisten ohjelmien rahoitus	39 855 000 mk
• hankerahoitus	19 100 000 mk
• tuloksellisuusraha	49 750 000 mk

Perusrahoitus

Perusrahoitukseen sisältyy toimintasidonnaista rahoitusta

- 38 022 000 mk tutkijakoulujen palkkausmenoihin
- 22 085 000 mk avoimen yliopisto-opetuksen järjestämiseen.

Perusrahoitukseen sisältyy sopimuskaudella vuosittain

- 1 000 000 mk kielistrategiaohjelman taso
- 33 800 000 mk tutkimuksen lisärahoitusohjelman taso, josta
  - 1 700 000 mk tutkimustulosten hyödyntämiseen
  - 1 500 000 mk rakennetutkimuksen laitehankintoihin
  - 870 000 mk kansallisen NMR-keskuksen toimintaan liittyviin henkilöstö-, laite- ja reagenssikustannuksiin
  - 450 000 mk bioinformatiikkaan liittyviin henkilöstökustannuksiin ja
  - 500 000 mk muuntogeenisten eläinten tutkimuksen ja tutkimusinfrastruktuurin kehittämiseen (850 000 mk vuonna 2002 ja 1 350 000 mk vuonna 2003)

Perusrahoitukseen sisältyy lisäyksenä 2 000 000 mk hammaslääketieteen kliinisen koulutuksen terveystalvujärjestelmään integroinnin aiheuttamien henkilöstöjärjestelyjen turvaamiseksi. Vuoden 2002 lisäys on 1 000 000 mk.

Perusrahoitukseen sisältyy lisäyksenä 26 013 000 mk 23.2.2000 tehdystä virka- ja työehtosopimuksesta seuraaviin palkankorotuksiin. SSKH:n osalta 280 000 mk lisäys on tehty valtakunnallisiin tehtäviin.

Perusrahoitukseen sisältyy lisäyksenä 22 804 000 mk perusrahoituksen jälkeensä jääneisyyden korjaamiseen ns. tulevaisuuspaketista ja 7 000 000 mk valtionkiinteistölaitoksen Helsingin yliopistolta perimään Viikin alueen toimitilojen pääomavuokraan.

Yliopisto voi käyttää perusrahoituksestaan enintään 1 500 000 mk täydennyskoulutuksen hintojen alentamiseen.

Valtakunnallinen rahoitus

Yliopiston toimintamomentille esitetään sopimuskaudella vuosittain Svenska social- och kommunalhögskolanin rahoitusta 13 180 000 mk.

Toimintamenoissa osoitetaan valtakunnallista rahoitusta yliopiston muun toimintameno-rahoituksen ja omavastuun kattaessa tehtävien vaatiman muun rahoituksen sopimuskaudella vuosittain

- 128 000 000 mk yliopiston valtakunnallisiksi määriteltyihin tehtäviin ja niiden kehittämiseen
- 6 000 000 mk alueellisiin ja muihin yhteiskunnallisiin tehtäviin
- 500 000 mk venäjän tutkimus- ja koulutusverkoston koordinoitaviin.

Yhteensä 39 855 000 mk valtakunnallisiin ohjelmiin seuraavasti:

Sivuaineopiskelu 2 500 000 mk (2001 - 2003)

Lääkärinkoulutuksen laajentaminen (10 opiskelijapaikan lisäys vuonna 1998)

- 1 600 000 mk vuonna 2001
- 2 000 000 mk vuonna 2002
- 2 400 000 mk vuonna 2003

Tietoteollisuusohjelma 9 675 000 mk, josta

- 4 500 000 mk opiskelijajapaikkojen pysyvän tarjonnan lisääminen (60 opiskelijajapaikkaa vuonna 2001)
- 5 175 000 mk muuntokoulutus (90 opiskelijajapaikkaa vuonna 2001)

Virtuaaliyliopistohankkeet yhteensä 8 500 000 mk, josta

- seuraaviin yhteistyöhankkeisiin kohdennettavaksi hankkeen yliopistoille
  - 1 800 000 mk Connet-hanke
  - 700 000 mk IQ-Form-hanke
  - 2 000 000 mk SUVI-hanke
- sekä 4 000 000 mk yliopiston priorisoimiin virtuaaliopetushankkeisiin ja niihin liittyvään henkilöstökoulutukseen

Opettajien koulutus 7 580 000 mk (9 780 000 mk vuonna 2002 ja 11 180 000 mk vuonna 2003) liitteen mukaisesti

Biotekniikan kehittämishankkeisiin yhteensä 3 500 000 mk, josta

- 800 000 mk kantasolututkimukseen (1 600 000 mk vuosina 2002 ja 2003)
- 1 100 000 mk DNA-mikrosirututkimukseen (700 000 mk vuosina 2002 ja 2003)
- 1 600 000 mk proteomiikan tutkimukseen (2 200 000 mk vuonna 2002 ja 1 200 000 mk vuonna 2003)

Yliopisto sitoutuu lisäksi maksamaan laitehankinnoista 2 000 000 mk (2 000 000 mk vuonna 2002 ja 1 000 000 mk vuonna 2003).

Kieliteknologia 3 500 000 mk (2001 - 2003)

Opetuksen kehittäminen 3 000 000 mk (2001 - 2003)

Hankkeet

Yliopiston hankkeet

- 1 000 000 mk kaupunkitutkimus (2001 - 2003)
- 800 000 mk logopedia (2001 - 2003)
- 800 000 mk Ibero-amerikkalainen keskus (2001 - 2003)

Varustaminen 16 500 000 mk, josta

- 7 000 000 mk Biomedicum ja kirjastoluola (3 Mmk vuonna 2002)
- 7 000 000 mk Kumpula
- 2 500 000 mk uudet rakentamishankkeet; vuosien 2002 ja 2003 varustaminen sovitaan vuoden 2001 tulosneuvotteluissa

Tuloksellisuus

Yliopiston toimintamomentille esitetään tuloksellisuuden perusteella määräytyvää rahoitusta yhteensä 49 750 000 mk tutkimuksen huippuyksiköiden, koulutuksen laatuyksiköiden, Suomen Akatemian rahoituksen, muun ulkopuolisen tutkimusrahoituksen ja ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneiden työllistymisen perusteella.

Yliopistolaitoksen yhteiset menot

Momentille 29.10.22 esitetään vuodelle 2001 6 250 000 mk, josta

- 1 750 000 mk CERN:n jäsenmaksuja (LHC -kokeet; 2001 - 2004)
- 1 500 000 mk käänntieteen ja kieliaineiden rakennemuutos, AKO
- 500 000 mk oikeustieteen ammatillinen lisensiaatti, verkoston koordinointi

- 500 000 mk Luonnontieteellisen keskusmuseon tietopalveluhanke
- 2 000 000 mk Kansalliskirjasto, vapaakappalelain uudistamisesta aiheutuviin kustannuksiin; yliopisto kohdentaa lisäksi hankkeeseen 1 000 000 mk

Helsingin yliopiston rahastoille esitetään momentilta 29.10.22 vuodelle 2001 4 000 000 mk korvauksena suomen- ja ruotsinkielisten almanakkojen ja kalenterien yksinoikeuden poistamisen johdosta (4 Mmk vuonna 2002 ja 3 Mmk vuonna 2003).

Harjoittelukoulut

Harjoittelukoulun toimintamomentille esitetään 74 196 000 mk. Hallinnon yleiskustannukset sisältyvät harjoittelukoulun määrärahaan. Toimintamenoihin sisältyy lisäksi 747 000 mk 23.2.2000 tehdystä virka- ja työehtosopimuksesta seuraaviin palkankorotuksiin.

Toimintamenoihin sisältyy koulutuksen ja tutkimuksen tietostrategiahankkeeseen 350 000 mk.

Varaudutaan II normaalikoulun siirtoon Viikkiin: vuokralisäys on 900 000 mk vuodesta 2003 alkaen.

Markku Linna
Ylijohtaja

Kari Raivio
Rehtori

Markku Mattila
Johtaja

Sinikka Mertano
Hallintojohtaja

Liitteet:

Liite 1. Liitesopimus vuoden 2002 voimavaroista

Liite 2. Liitesopimus vuoden 2003 voimavaroista

Rakennerahasto-ohjelmat

Valtakunnallinen rahoitus kaudella 2001 - 2003

Opettajien koulutuksen hankkeet 2002 - 2003

OPETUSMINISTERIÖ
Koulutus- ja tiedepolitiikan osasto
6.9..2000

Rakennerahasto-ohjelmat

- * Mikkelin yksiköiden (osuustoimintainstituutti, MAKES) alueen vahvuuksiin liittyvä yhteinen koulutushanke
- * Farmasian muuntokoulutus

OPETUSMINISTERIÖ
Koulutus- ja tiedepolitiikan osasto
6.9.2000

Valtakunnallinen rahoitus sopimuskaudella 2001 - 2003 (valtakunnallisia ohjelmia lukuunottamatta,
 1000 mk /vuosi)

HY

Valtakunnalliset tehtävät **128 000**

Kansalliskirjasto 67 000

- josta äänitearkisto 1 500

    vuokralisäykset 2 500

    elektroninen kirjasto 18 000

Luonnontieteellinen keskusmuseo 16 000

Seismologian laitos 4 500

Suomen Genomikeskus 1 500

Aleksanteri-instituutti 2 500

Fysiikan tutkimuslaitos 15 000

Eläinsairaala 10 000

Meteorologia 1 500

Harvinaiset kielet ja kulttuurit sekä
 kulttuurivaihtosopimukseen perustuvat virat (liite) 10 000

Alueelliset kehittämiskeskukset **2 500**

Maaseudun tutkimus- ja koulutuskeskukset
 (Mikkeli, Seinäjoki)

Yhteiskunnallinen palvelutoiminta **3 500**

Verkostot

Venäjä **500**

Svenska social- och kommunalhögskolan **13 180**

- rahoitus käsitellään valtakunnallisena rahoituksena siten, että yksikön budjetti (tilakustannuksia lukuunottamatta) vähennetään koko yliopistolaitoksen budjettikehyksestä ja merkitään talousarvioon erikseen

LIITE

Valtakunnalliset tehtävät 2001 - 2003

Helsingin yliopisto

Harvinaiset kielet ja kulttuurit:

Aasian ja Afrikan kielten ja kulttuurien laitos

Kulttuurien tutkimuksen laitos: Kaakkois-Aasian opintokokonaisuus

Nordica: Nordiska granspråk

Romaanisten kielten laitos: Portugalilainen filologia

Saksalainen laitos: Hollannin kieli ja kirjallisuus

Slavistiikan ja baltologian laitos: Balttilainen filologia ja slaavilainen filologia (pl. venäjä)

Suomalais-ugrilainen laitos: Itämerensuomalaiset kielet (erit. ns. viron linja)

Suomen kielen laitos: Suomen kielen ja kulttuurin opetus ulkomaalaisille ja siihen liittyvä aineenopettajankoulutus

Kulttuurivaihto-ohjelmiin perustuvat lehtoraatit ja professuurit

-kaksi viron lehtoraattia

-unkarin professuuri ja lehtoraatti

-hollannin lehtoraatti

-saksan kielen ja Itävallan kirjallisuuden lehtori

-kiinan kielen ja kulttuurin lehtoraatti

-kreikan kielen lehtoraatti

-latvian lehtoraatti

-liettuan lehtoraatti

-portugalin lehtoraatti

-tsekin lehtoraatti

HELSINGIN YLIOPISTO

Luokanopettajakoulutus (40/vuosi) ja siihen liittyvä opetusharjoittelu. Toteutuksessa käytetään hyväksi kasvatustieteiden tiedekuntien valtakunnallisen tietostrategiaohjelman yhteistyöverkostoa soveltuvin osin.

2001	2002	2003
1,97	2,8	3,2

Pätevöittämisskoulutus kielten opettajille (40) (englanti)
 Luokanopettajien pätevöittäminen peruskoulun englannin kielen aineenopettajiksi (30)
 Aineenopettajakoulutuksen lisäys 30/vuosi (äidinkieli ja kirjallisuus, englanti, saksa ja ruotsi)
 Em. koulutuksiin sisältyvät opettajan pedagogiset opinnot opetusharjoitteluineen

2001	2002	2003
3,96	5,0	6,0

Aikuiskoulutukseen suuntautuvat opettajan pedagogiset opinnot yliopiston esityksen mukaan. Toteutuksessa käytetään kasvatustieteiden tiedekuntien valtakunnallisen tietostrategiaohjelman yhteistyöverkostoa soveltuvin osin.

2001	2002	2003
1,09	1,13	1,13

Erityisopettajakoulutuksen lisäryhmät

2001	2002	2003
0,27	0,55	0,55

Osallistuminen Käsnet-verkostoon

2001	2002	2003
0,29	0,3	0,3

Yhteensä:

2001	2002	2003
7,58	9,78	11,18